

James Wright

TAHLE VĚTEV SE NEZLOMÍ

AK

James Wright (1927 – 1980)

Narodil se Ohiu na Středozápadě, který se mu stává průmětem celé Ameriky. Pochází z nuzných poměrů. Po absolvování vojenské služby v Japonsku studuje literaturu, kterou později také přednáší. Je sužován depresiemi, hospitalizován, propadá pití, hlavně však píše křehké básně a poezii také překládá. Kromě jiných ocenění získává za své *Sebrané básně* také Pulitzerovu cenu. Posmrtně vycházejí ještě tři jeho básnické sbírky a James Wright se stává „kultovním americkým básníkem“. K nám jeho věhlas dosud nepronikl a tato sbírka je vůbec první Wrightovou knihou, která se v českém kontextu a překladu do češtiny objevuje.

Básně ze sbírky *Table větec se nezlomí* tvoří svou pokorou a niterností protipól halasných beatniků, Wrightových generačních druhů. Tam, kde jsou mnohomluvní, sebevědomí a společenští, je Wright tichý, pokorný a osamělý. Tam, kde druzí útočí a šokují, Wright šeptá a konejší.

Wright znamená v angličtině řemeslník. Toto nenápadné slůvko bývá často součástí adjektivních složenin: *wheelwright* je například kolář, *shipwright* zase lodní tesař. V případě sbírky *Table větev se nezlomí* se nabízí spojení skromně obyčejného autora příjmení se slovem naděje. *Hopewright* je ten, který opracovává naději.

DAUPHIN

TAHLE VĚTEV SE NEZLOMÍ

James Wright

TAHLE VĚTEV SE NEZLOMÍ

Tato kniha se těší laskavé podpoře Ministerstva kultury České republiky.

Copyright © 1961 by John Cage

Translation © Aleš Palán, 2011

© Dauphin, 2011

Photo © Jan Horáček, 2011

ISBN 978-80-7272-387-4

*Ach, könnt' ich dorthin kommen,
Und dort mein Herz erfreu'n,
Und aller Qual entnommen,
Und frei und selig sein.*

*Ach, jenes Land der Wonne!
Das seh' ich oft im Traum.
Doch kommt die Morgensonne,
Zerfließt's wie eitel Schaum.*

Někdo vzpomene nás, říct to snad smím, rovněž i později.

Sapfó

*Když na konci zimy překračuji kaluž, myslím na
pradávného čínského úředníka*

*Jak bych mohl, já, zrozen v těžkých časech
a osvěžen tolika nezdary, prosit o laskavost osudu?*
napsáno roku 819

Po Jü-ji, ty starý politiku s řídnoucími vlasy,
k čemu to všechno?
Myslím na tebe,
jak jsi váhavě vplouval do soutěsek Jang-c',
jak tě vláčeli přejemi proti proudu,
kde na tebe čekala kdovíjaká politická práce
ve městě Chung-šou.
Na místo jsi dorazil, tuším,
po setmění.

Ale teď je rok 1960, znovu předjaří,
a vysoké skály Minneapolisu
vystavěly můj osobní černý soumrak
z bambusových provazů a vod.
Kde je Chuan-čen, přítel, jehož jsi miloval?
Kde je to moře, které kdysi vyřešilo veškerou osamělost
Středozápadu? Kde je Minneapolis? Nevidím nic, jen

ten velký, strašlivý dub, s postupující zimou víc a víc temný.
Našel jsi za horami město mužů odříznutých od světa?
Nebo jsi držel tisíc let
jen konec roztřepeného lana?

Sbohem poezii z vápníku

*Tmavé cypřiše.
Svět je rozpačitě šťastný:
to všechno bude zapomenuto.*
Theodor Storm

Matko kořenů, kvůli mně jsi
vysoké jasany osamělosti
nesázela. Proto
teď odcházím.
Kdybych znal jméno,
tvoje jméno, všechny pergoly vinic a pradávny oheň
by ožily, aby strašlivě otrásl mou
Zemí, matko hledání ve spirále, hrozivá
legendo, mýte z vápníku, dívko. Dnes odpoledne jsem se
znovu
plížil plevelem,
bezstarostný, a snil o tom, že mě možná nesrazíš
k zemi. Matko okenních parapetů a cest,
ty, která žehnáš rukama, co škrábou,
pohled na mého slepého muže ve mně vyvolává pláč.
Kormidlo ve vlnách nebo v čemkoliv jiném, ženo či muži,
matko kořenů nebo otče diamantů,
Podívej se – nejsem nic.
Nemám ani popel, který bych si vetřel do očí.

V obavách ze sklizní

Už se to stalo
dřív – jen kousek odtud
nozdry pomalých koní
rovnoměrně dýchají
a hnědé včely táhnou své vysoké girlandy
ztěžka
k úlům ze sněhu.

Tři strofy z Goetha

Ale tam stranou, kdo to?
Jeho stezka v roští se tratí
a křoví za ním
se uzavírá,
i tráva povstává,
je pohlcen pouští.

Ach, kdo mu bolesti zhojí,
když balzám stal se mu jedem?
Když on z plnosti
lásky vždy pil jenom zášť!
Dřív pohrdnut, pohrdá nyní,
skrytě stravuje
vlastní cenu svou
v sobectví nenasyceném.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.